

תמצית הוראות הביטחון והבטיחות

1. מדריך או רכז שבחר למלא תפקיד בתנועה נשבע לשמירת חיי חניכיו וחבריו בתנועה, מוטלת עליו האחריות הכבדה לשמירת חייהם.
2. ההנחיות שהתנועה כפופה להם מפורסמות בחוזר **מנכ"ל משרד החינוך**, המרוכז בחוברת לפי נושאים החוזרים מופצים למשרדי המטה/המחוז אחת לתקופה. החוזרים העיקריים, שבהם מרוכזות מירב ההנחיות הם: טיולים במערכת החינוך, קייטנות ומחנות, פעילות ספורט ונופש חוץ בית ספרית. www.education.gov.il.
3. **ההנחיות וההוראות בתחומי הבטיחות והביטחון אינם המלצה לדין ולהסכמה - אלא לביצוע!** העוברים על ההוראות הנ"ל, מסתכנים בתביעה משפטית נגדם, אזרחית או פלילית.
4. **כל רכז/מדריך/קומנדר/חוזאי/מש"צ/מד"צ או בעל תפקיד זה או אחר, ממונה בזאת כאחראי לבטיחות, ביטחון ולפיקוח על מילוי ההנחיות וההוראות הרשומות בחוזרי המנכ"ל או בחוזרים והנחיות בע"פ שהוצאו ע"י מרכז התנועה! במבנה הפעילות, או מחוצה לו, במפעל, בטיול ובכל מקום בו מתקיימת פעילות תנועתית.** מטרת העל בפעילותינו לשמור על חייהם ושלמותם של חניכינו ומדריכנו.
5. על כל מדריכי התנועה הבוגרים והצעירים להיות מודרכים הדרכה שוטפת ומתמשכת בתחומי הבטיחות. עליהם לשמש כרכזי בטיחות בפעילות התנועה.
6. אחריותם של רכזי המעגלים והחטיבות התנועתיות לקיים בתחילת שנת עבודה - בכל הפורומים התנועתיים ולכל מדריכי ורכזי התנועה הצעירים והבוגרים רענון ותזכורת בכל הקשור להנחיות ביטחון ובטיחות, וכן רענון על ידי חוברות ותקצירי חוזרי מנכ"ל משרד החינוך (להם אנו כפופים!!) בכל כינוסי הצוותים השגרתיים יש לקיים תדריך בתחום שמירת החיים ועל פי האירועים שעל הפרק.
7. לפני כל פעילות, בודאי פעילות חוץ, יש לבנות תוכניות מפורטות ולטפל בה לפרטי פרטים ובתשומת לב מעמיקה.
8. קיימת חובה לפני כל אירוע לבצע הגדרת תפקידים לסגל המשתתף.
9. חובה לבצע תדריכים ולפרט את ההנחיות הבטיחות לפני תחילת כל אירוע.
10. **להזהיר, להנחות ולוודא!** קיימת חובה להוציא רישיון לטיול/מחנה/פעילות חוץ "הטופס האפור" (תאום ביטחוני) בכתובת www.mokedteva.co.il, מהלשכה לתאום טיולים **על כל אירוע תנועתי** שמתקיים בכל רחבי הארץ על פי רשימת סמלי המוסד התנועתי (אירוע תנועתי היינו: כנס, סמינר, השתלמות, טיול, מחנה או מפעל מכל סוג שהוא).
11. קיימת חובה לדאוג ללווי האירוע ע"י צוות אבטחה וכן לדאוג ללווי רפואי (ע"פ הצורך - אמבולנס, רופא, מציל, חובש, מע"ר וכו') של אירועים אלו. זאת בהתאם להנחיות שרשומות על הרישיון המאושר (ראו סעיף קודם) ובבדיקת חברות האבטחה והרפואה שהינן מוסמכות ומאושרות.
12. טופס תיאום תנועתי לפעילות חוץ קינתי הינו "הטופס האדום": יש למלא את הטופס בפרטי האירוע המתוכנן ולהעבירו לרכז ממונה לתחקור ולאישור, לאחר מכן למרחב חיים לתיעוד והערות נוספות.
13. "הטופס הירוק" הינו טופס מקביל שבא לאשר חג מעלות, כנס או עצרת - הוא יועבר בסדר כאמור.
14. בפעולות משותפות, אירוח אצל גופים, פעולות מול ארגונים ומוסדות, יש לבצע ברור מקדים ולבחון מי המארגן? מי נושא באחריות? מי אחראי לתחומי הב.ב.ב? מי אומר למי? מה אחריות ממלאי התפקידים? שלנו שלהם? לנוחותכם טופס בדיקה, שמו "הטופס הסגול".
15. לקיום האירועים הבאים: הפגנות, עצרות, הרקדות המוניות וחגי מעלות, חובה להוציא אישור מיוחד - "רישיון אירוע" האישור הינו אוסף של תיאומים בכתב עם הגורמים הבאים: המשטרה, מכבי אש, מד"א. התיאום צריך לקחת בחשבון את ימי ההקמה והקיפול. באירועים רבי משתתפים קיימת דרישה להוצאת רישוי עסקים.
16. באירועים גדולים יש להקים מטה/חפ"ק/מפקדה שתפקידה לנהל את האירוע וכן לאסוף מידע, נתונים, פרטי משתתפים, אירועים חריגים, טלפונים בחרום, הכנת תוכנית ותוכנית חלופית, משימות ומערך ביקורת לטיפול הולם במשמעת.

17. תנאי מוקדם לקיים גלישה (סנפלינג), רפסודיה, רחצה בים ובבריכה כל אלו מותנים באישור מיוחד לאחר תחקיר וקבלת מסמכים מתאימים. הפעילות כולה צריכה להתבצע בכפוף לחוזר מנכ"ל משרד החינוך בעניין.
 18. **ביפר מנוי 33010** חייב שיהיה ידוע בקרב מדריכי התנועה בצורך הנחייה להשאיר הודעה במנוי זה ולרכז הממונה בכל אירוע חריג, תאונה, נפגעים, מצב חירום ובסוגיה דחופה שיש לה השלכות לשמירת החיים. פעם בחודש מתכנס פורום לקחים בו למדים כל המסקנות והלקחים מאירועי החירום של אותו חודש, מסקנות פורום זה מופצות ברחבי התנועה. מספר הטלפון להשגרת הודעת חירום - 03-6106666.
 - ביפר מנוי 33001** דיווח על ליקוי במבנה או אזור פעילות- אזור פעילות שנראה שיש בו ליקוי בטיחות (כגון: זכוכית שבורה, ברזל בולט, מעקה רופף, חשמל גלוי, ריצפה חלקה, חוסר במגן אצבעות, אסלה שבורה) יש לסווגו מיד ולמנוע כל גישה של חניכים ומדריכים כאחד! במקביל יש לדווח למנוי 33001 ולרכז הממונה. התנועה מבצעת ביקורות בטיחות ואף עושה מאמצים לגיוס משאבים לשם תיקון הליקויים וסילוק המפגעים.
 19. לעיתים נמצא במצבים שפתרונם לא מצוי בנוהל, אין הנחייה ברורה, אין פתרון פשוט, אין הגדרה בחוזר מנכ"ל, במצבים אלו נבצע ניהול סיכונים! ניהול סיכונים של סיכונים והסבירות לבצע את הפעילות, את השיקול נכניס לטבלה שתמפה את רמת הסיכון, על פיה נפעל!
 20. יש לערוך **"סקר סיכונים בטיחותיים"** לפני כל פעילות - במבנה הפעילות, בפעילות חוץ ובאתר אליו הגענו. יש להקפיד על בטיחות: בנהיגה, בחשמל, במבנים, בצידוד, בכלי עבודה וכו'.
 21. יש לערוך **"סקר בטחון"** לפני כל פעילות במבנה (חפץ חשוד, דמות חשודה, זרים) וזאת בפעילות במבנה ומחוצה לו.
 22. יציאת חניכים למפעלים תהיה אך ורק לאחר **אישור הורים** ואישור בריאות, בליווי מדריך בוגר שמכיר היטב את חניכיו ומכיר את חוזרי מנכ"ל משרד החינוך והוא מתוודר ומארגן היטב למשימתו.
 23. יש לחזור לרענן ולוודא נוהלי בדיקת נוכחות וספירת משתתפים באירועי התנועה השונים.
 24. במקרה חירום רפואי חשוב לפעול בקור רוח, לתת מענה רפואי ראשוני, לנהל אזעקת עזרה ופינוי תוך השגחה חינוכית על הסובבים.
 25. יש לשים דגש רב בנושא **בטיחות וזהירות בדרכים**: חציית כבישים, הליכה נכונה וכו'. **רכבי התנועה**: ינהגו ברכבי התנועה נהגים, רק לאחר שעברו את אישור קצין הבטיחות בתעבורה. הנהגים ברכב השתתפו בקורס לנהיגה נכונה ונדרשים לאחריות וזהירות רבה, הקפדה על מצב מכני תקין של הרכב, זהירות מעומס יתר, ערנות וריכוז בנהיגה. הנהיגה בלילה דורשת אישור מיוחד!
 26. הרחצה בים ובבריכה, במקווי מים, שיט אבובים וכו' - הינן פעילויות, שרמת הסיכון בהן גבוהה. יש ללמוד לפני כל סוג פעילות ימית, מהן חובות הבטיחות ולהתרחץ רק במקומות שהוכרזו והורשו לרחצה.
 27. **חל איסור חמור** לבצע פעילויות העלולות להפחיד את החניכים, **להשפילם או לסכנם** בכל דרך שהיא.
 28. **חל איסור חמור ומוחלט להשתמש**, להחזיק או לבוא במגע עם אבק שריפה, מגנזיום וכל חומר נפיץ ופירוטכני שהוא. האיסור כולל גם כל ציוד או תחמושת צבאית. בטקסי אש ניתן להשתמש ביוטה וסולר בלבד! (לא בנזין). זיקוקי דינור ניתן להפעיל לאחר אישור חבלן משטרה, עמידה בהנחיות המשטרה והפעלה ע"י מפעיל מוסמך בלבד.
 29. **בטחון אישי** - יש לשים לב לביטחונם האישי בכל פעולה ופעילות, יש להקפיד לא ללכת או לנסוע לבדכם, יש להקפיד ולטייל באחריות, יש לעדכן את גרעינכם על מיקומכם ועל הלו"ז היומי שלכם, דאגו להתרחק ממקום אלימות, סכנה, הטרדה מינית וכו', דאגו להיות בקשר ולהצטייד במכשיר סלולארי טעון וברשימת טלפונים לשעת חירום. לדאוג לבריאותכם, להיבדק, לטפל, להתחסן, לבצע רפואה מונעת.
- סעיפים אלה הינם התמצית העיקרית של ההנחיות.**
- על כל אחד ואחת להשקיע זמן ומחשבה:**
- לקרוא, להבין, להתארגן ולתכנן את בטחון החניכים! החמירו עם עצמכם מראש!**
- אין מעמד נורא יותר, מאשר לבשר בשורה רעה להורי החניכים.**
- הם לא מוכנים לקבל טעויות !!! ובצדק !!!**